

Posudek školitele na bakalářskou práci – Denisa Glacová: „Ikonografie a tradiční židovské prameny díla Marca Chagalla: vitraje v nemocnici Hadasa Ejn Kerem v Jeruzalémě“

Práce Denisy Glacové se zabývá ikonografií vitrají v jeruzalémské nemocnici Ejn kerem, jež jsou jedním z nejslavnějších děl Marca Chagalla a jež symbolicky zobrazují dvanáct izraelských kmenů. Autorka si klade otázku po zdrojích symboliky, již umělec ve vitrajích použil. Vychází z předpokladu, že díky skutečnosti, že Chagall v dětství získal tradiční židovské vzdělání ve východní Evropě, je relevantní ptát se i po možném ovlivnění právě tradičními rabínskými výklady Bible.

Práce je členěna do dvou základních částí. V první části autorka vysvětluje kontext vzniku vitrají, problémy, jež Chagall řešil ještě před samotnou jejich instalací v Jeruzalémě i důležitou genezi vlastních námětů, jež umělec vždy nejprve zpracoval formou črt. Autorka zmiňuje některé relevantní detaily z Chagalovy biografie, vymezující možné inspirační zdroje: tradiční židovské vzdělání, zájem o východoevropský folklór a kontakty s dobovými avantgardami v Rusku i ve světě.

V druhé kapitole nejprve vysvětluje problematiku výčtů izraelských kmenů na různých místech biblických knih a pak vždy rozebírá jednotlivá Chagalova okna a analyzuje jejich symboliku, jejíž zdroje pak hledá ve zmíněných třech Chagalových inspiračních zdrojích. Autorka rovněž správně poukazuje na další Chagalova díla inspirovaná biblickými texty a ukazuje, že v některých případech je třeba jeruzalémská okna interpretovat i s přihlédnutím k těmto pracím. V závěru práce Denisa Glacová shrnuje výsledek provedené analýzy.

Práce je psána jasným způsobem a je přehledně členěna. Autorka prokazuje sběhlost v použití pramenné i sekundární literatury v moderní hebrejštině a v angličtině. Na použitou literaturu přesně a systematicky odkazuje v souladu s požadavky na akademický text. Některé z pasáží, věnovaných problematice výčtů izraelských kmenů jsou snad až příliš podrobné a je otázka, do jaké míry přispívají k řešení otázky, kterou si práce klade. Na druhou stranu však právě tyto části textu prokazují i obeznámenost bakalantky s literaturou biblistickou a schopnost práce s obtížnějšími pramennými texty v biblické hebrejštině.

Jednotlivé ikonografické analýzy vitrají, shrnuté v závěru práce, přivádějí autorku k odpovědi na zadanou otázku: Chagall se v tomto díle ukazuje jako vynikající znalec biblického textu.

ÚSTAV BLÍZKÉHO VÝCHODU A AFRIKY – PRAŽSKÉ CENTRUM ŽIDOVSKÝCH STUDIÍ
Komplikovaná ikonografie vitrají nevychází jen z prostého čtení základní biblické pasáže Gn 49, ale je obohacena i o symboliku převzatou z dalších biblických knih (Sd, K, Ž, Joel, Job).

Jako výrazné hodnotí autorka i ovlivnění lidovou kulturou a ukazuje, že vitraje je třeba chápat nikoli jako autonomní zobrazení, ale jako soubor, jehož jednotlivé části mezi sebou navzájem komunikují a sdělují jednotné poselství – Chagallovu vizi budoucího silného izraelského lidu.

Bakalantce se podařilo identifikovat i několik ovlivnění rabínskou literaturou (zejména některými pasážemi z midraše Numeri raba). Přesto je z její práce zřejmé, že tradiční rabínské zdroje – snad trochu překvapivě – nehrají v ikonografii příliš zásadní roli.

Pokud by se autorka rozhodla v budoucnu dané téma rozvinout, mohla by si klást otázky po významovém kontextu vitrají v rámci dobové izraelské (s Izraelem spojené) umělecké tvorby: existují podobná zásadní umělecká díla „darovaná“ či objednaná od židovských umělců, jež působila v izraelském veřejném prostoru? Vztahuje se ve svých vitrajích Chagall k dobovým izraelským uměleckým trendům? Nakolik tehdejší umělecká kritika a izraelská veřejnost pochopila Chagallovo osobní poselství, sdělované prostřednictvím vitrají?

Vzhledem k popsaným kvalitám práce navrhuji její přijetí k obhajobě a hodnocení „výborně“.

doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D.